DL

MTL. - 1 - L.6651/2.

25 V 1959

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

Coordinatie(s)

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 21e april 1959 door de Minister van Openbaar Onderwijs verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet "houdende wijziging van de artikelen 29, 46, 48 en 72 der gecoördineerde wetten op het lager onderwijs", heeft de 5e mei 1959 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Instruction publique, le 21 avril 1959, d'une demande d'avis sur un projet de loi "modifiant les articles 29, 46, 48 et 72 des lois coordonnées sur l'enseignement primaire", a donné le 5 mai 1959 l'avis suivant :

C.E. - R.G. Entrée Minute

- 26.5.59

No COORD

Wie in gemeentelijke lagere scholen onderricht wil geven, moet, luidens artikel 29, § 1, van de geordende wetten op het lager onderwijs, houder zijn van een diploma van lager onderwijzer of van een "diploma van middelbaar onderwijs tweede graad".

Krachtens artikel 48, 2°, b, van die wetten kunnen vrije lagere scholen niet worden aangenomen als de leden van hun personeel niet een van die diploma's bezitten. Voorts stelt artikel 72, 4°, van dezelfde wetten voor het uitkeren van toelagen aan gemeentelijke aangenomen of aanneembare bewaarscholen tot eis, dat de leden van het personeel het getuigschrift van bekwaamheid tot het ambt van bewaarschoolonderwijzeres bezitten.

Het aan de Raad van State voorgelegde ontwerp bedoelt moeilijkheden voor het werven van onderwijzend personeel in lagere scholen en bewaarscholen te ondervangen door toe te staan, dat houders van andere pedagogische getuigschriften tijdelijk van het door de wet vereiste diploma worden vrijgesteld. Het bedoelt tevens, betwistingen te voorkomen waar het er om gaat, diensten van vrijgesteld personeel in aanmerking te nemen voor de berekening van weddetoelage en pensioen.

Het ontwerp zegt ook dat dit personeel "de wedde geniet verbonden aan het uitgeoefende ambt".

In feite is het niet de eerste maal, dat leden van het onderwijzend personeel gemachtigd worden tot het uitoefenen van ambten waarvoor zij wettelijk niet

.../...

bevoegd zijn. Zoals de memorie van toelichting in herinnering brengt, hebben bewaarschoolonderwijzeressen in 1939-1940 in lagere klassen, en lagere onderwijzeressen na de oorlog in bewaarschoolklassen, onderwezen. In het eerste geval hebben zij de wedde ontvangen die overeenstemt met de titel die zij bezaten, in het tweede geval de wedde die aan het uitgeoefende ambt verbonden was, in beide gevallen dus de wedde van bewaarschoolonderwijzeres.

Krachtens artikel 5 kan de Minister van Openbaar Onderwijs zulke toestanden "onder dezelfde voorwaarden" maar zonder nabetaling van wedde regulariseren.

\+

\+ \+

De Regering brengt haar voornemen ten uitvoer door een wijziging in vier artikelen van de gecoördineerde wetten op het lager onderwijs, namelijk in de artikelen 29, § 1, 46, § 1, 48, 2°, b, en 72, 4°. De laatste drie artikelen staan echter op het punt met terugwerking tot 1 september 1958 te worden opgeheven door het ontwerp van wet tot wijziging van de wetgeving betreffende het bewaarschoolonderwijs, het lager, middelbaar, normaal-, technisch en kunstonderwijs, waarover de Kamers thans beraadslagen (Parl.Doc. Kamer, zitting 1958-1959, nr 199).

Deze gebrekkige wetgevingstechniek moet des te meer worden ontraden, daar het ontwerp nr 199 een nieuwe subsidieregeling voor lagere scholen invoert, waarmede men rekening behoort te houden wil men niet tot

storende discordanties in de wetgeving komen. Artikel 29 van dit ontwerp doet de berekening van de voor het personeel van gesubsidieerd onderwijs uitgekeerde weddetoelage afhangen van het bezit van de bevoegdheidsbewijzen die voor dezelfde functie in het onderwijs van de Staat zijn vereist, en van de op het Rijkspersoneel toepasselijke bezoldigingsregeling. Het bepaalt immers :

"Voor het lekenpersoneel dat in het bezit is van de bevoegdheidsbewijzen, vereist voor dezelfde functie in het onderwijs van de Staat, is de activiteitsweddetoelage gelijk aan de wedde, verhoogd met de verschillende vergoedingen waarop de betrokkene aanspraak zou hebben indien hij tot het onderwijzend Rijkspersoneel behoorde.

Voor het personeel dat niet in het bezit is van de vereiste bevoegdheidsbewijzen maar houder van andere bevoegdheidsbewijzen die hij voldoende acht, bepaalt de Koning de wijze waarop de weddetoelagen worden vastgesteld".

Opdat houders van andere pedagogische getuigschriften dan het diploma van lager onderwijzer en het bevoegdheidsbewijs voor het ambt van bewaarschoolonderwijzeres, onderwijs kunnen verstrekken in gesubsidieerde lagere scholen en bewaarscholen, en in aanmerking komen voor de wedde die aan het uitgeoefende ambt is verbonden, en opdat de aldus verstrekte diensten voor de berekening van de weddetoelage en het pensioen in aanmerking kunnen komen, is het volgens het ontwerp nr 199 nodig, dat dezelfde regelen worden toegepast in het Rijksonderwijs, of dat de Koning gebruik maakt van de machten welke het tweede lid van artikel 29 hem toekent.

.../...

Als de eerste oplossing wordt aangenomen, moet in de eerste plaats de nodige ruimte worden geschapen in de wetsbepalingen die de voorwaarden stellen voor benoeming in betrekkingen van lager onderwijzer en bewaarschoolonderwijzeres in Staatsscholen (artikel 10, 6°, van de gecoördineerde wetten op het normaalonderwijs en artikel 3, § 5, van de gecoördineerde wetten op het middelbaar onderwijs). Vervolgens moet worden nagegaan of het krachtens de bezoldigingsregeling van het Rijkspersoneel mogelijk is, de aldus vrijgestelde personeelsleden te bezoldigen op de door de Regering bepaalde grondslag.

Op grond van artikel 29, eerste lid, van het ontwerp nr 199, zal de voor het onderwijzend Rijkspersoneel geldende regeling automatisch toepassing vinden op het personeel van gesubsidieerde lagere scholen, waarvan de weddetoelage gelijk zal zijn aan de wedde van hun ambtgenoten uit het Rijksonderwijs die in dezelfde omstandigheden verkeren.

Neigt men tot de tweede oplossing, dan zullen de te nemen maatregelen moeten worden neergelegd in een krachtens artikel 29, tweede lid, vastgesteld koninklijk besluit.

Dit is de regeling die voor de toekomst ware vast te stellen. Daar ze echter niet tot vóór 1 september 1958, dit is vóór de dag van inwerkingtreding van het ontwerp nr 199, in werking zou kunnen treden, zullen andere voorzieningen nodig zijn als de Regering regularisatie van verleden toestanden noodzakelijk acht.

Pour enseigner dans les écoles primaires communales il faut, aux termes de l'article 29, § 1er, des lois coordonnées sur l'enseignement primaire, être porteur du diplôme d'instituteur primaire ou du "diplôme de l'enseignement moyen du deuxième degré".

En vertu de l'article 48, 2°, b, de ces lois les écoles primaires privées ne peuvent être adoptées si les membres du personnel de ces établissements ne sont porteurs d'un de ces diplômes. D'autre part, l'octroi des subsides aux écoles gardiennes communales adoptées et adoptables est soumis, en vertu de l'article 72, 4°, des mêmes lois, à la condition que les membres du personnel soient porteurs du certificat d'aptitude aux fonctions d'institutrice gardienne.

Le projet soumis au Conseil d'Etat tend à parer à des difficultés de recrutement du personnel enseignant dans les écoles primaires et gardiennes en permettant l'octroi de dispenses temporaires du diplôme requis par la loi aux porteurs d'autres titres pédagogiques. Il tend également à prévenir toute contestation quant à l'admissibilité des services rendus par les agents dispensés en vue du calcul de la subvention-traitement et de la pension.

Le projet prévoit, en outre, que ces agents recevront la rémunération afférente à la fonction exercée.

.../...

En fait, ce n'est pas la première fois que des membres du personnel enseignant sont autorisés à exercer des fonctions pour lesquelles ils ne sont pas légalement qualifiés. Comme le rappelle l'exposé des motifs, des institutrices gardiennes ont enseigné en 1939-1940 dans les classes primaires et des institutrices primaires ont enseigné après la guerre dans les classes gardiennes. Ces agents ont reçu, dans le premier cas, le traitement correspondant au titre qu'ils possédaient et, dans le second cas, le traitement afférent à la fonction exercée, c'est-à-dire, dans les deux cas, le traitement d'institutrice gardienne.

L'article 5 permet au Ministre de l'Instruction publique de régulariser ces situations"dans les mêmes conditions", mais sans rappel de traitement.

\+

\+ \+

Le Gouvernement réalise ses intentions en apportant des modifications à quatre articles des lois coordonnées sur l'enseignement primaire, à savoir les articles 29, § 1er, 46, § 1er, 48, 2°, b,et 72, 4°. Or, les trois derniers articles sont sur le point d'être abrogés avec effet au 1er septembre 1958 par le projet de loi modifiant la législation relative à l'enseignement gardien, primaire, moyen, normal, technique et artistique, qui est en ce moment en discussion devant les Chambres (Doc. parl. Chambre, session 1958-1959, n° 199).

.../...

Cette manière vicieuse de légiférer est d'autant moins à conseiller que le projet n° 199 établit un régime nouveau de subvention des écoles primaires dont il conviendrait de tenir compte à peine d'introduire de fâcheuses discordances dans la législation. L'article 29 de ce projet fait dépendre le calcul de la subvention-traitement allouée pour le personnel de l'enseignement subventionné de la possession des titres requis pour les mêmes fonctions dans l'enseignement de l'Etat et du régime pécuniaire applicable au personnel de l'Etat. Il dispose, en effet :

"Pour les membres laïcs du personnel qui possèdent les titres requis, pour la même fonction dans l'enseignement de l'Etat, la subvention-traitement d'activité est égale au traitement majoré des allocations diverses à laquelle l'intéressé aurait droit s'il était membre du personnel enseignant de l'Etat.

Pour les membres du personnel qui, sans posséder les titres requis sont toutefois porteurs d'autres titres de capacité qu'il juge suffisants le Roi détermine les modalités de fixation des subventions-traitements".

Pour que les porteurs d'autres titres pédagogiques que le diplôme d'instituteur primaire et le certificat d'aptitude aux fonctions d'institutrice gardienne puissent enseigner dans les écoles primaires et gardiennes subventionnées et bénéficier du traitement afférent à la fonction exercée, et pour que les services ainsi rendus soient admissibles pour le calcul de la subvention-traitement et de la pension,

.../...

il faut, selon le projet n° 199, que les mêmes règles soient appliquées dans l'enseignement de l'Etat ou que le Roi fasse usage des pouvoirs que lui confère l'alinéa 2 de l'article 29.

Si l'on adopte la première solution, les assouplissements indispensables devront être apportés en premier lieu aux dispositions légales fixant les conditions de nomination aux emplois d'instituteur primaire et d'institutrice gardienne dans les écoles de l'Etat (articles 10, 6°, des lois coordonnées sur l'enseignement normal et 3, § 5, des lois coordonnées sur l'enseignement moyen). Il faudra vérifier ensuite si le statut pécuniaire du personnel de l'Etat permet de rémunérer les agents ainsi dispensés sur la base prévue par le Gouvernement.

Dès lors, en vertu de l'article 29, alinéa 1er, du projet n° 199, le régime applicable au personnel enseignant de l'Etat sera automatiquement étendu au personnel des écoles primaires subventionnées dont la subvention-traitement sera égale au traitement de leurs collègues de l'Etat se trouvant dans les mêmes conditions.

Si l'on penche vers la deuxième solution, les mesures à prendre devront faire l'objet d'un arrêté royal pris en vertu de l'article 29, alinéa 2.

.../...

Tel est le règlement qui devrait être arrêté pour l'avenir. Comme il ne pourrait avoir un effet rétroactif antérieur au 1er septembre 1958, date d'entrée en vigueur du projet n° 199, d'autres dispositions devraient être prises si le Gouvernement estime nécessaire de régulariser les situations passées.

De kamer was samengesteld uit — La chambre était composée de

de Heren : Messieurs :	A.VRANCKX,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter, président,
	G.VAN BUNNEN, K.MEES,	raadsheren van State, conseillers d'Etat,	
	F.DUCHENE, G.VAN HECKE,	bijzitters van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,	
Mevrouw : Madame :	J.DE KOSTER,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier. greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H.A.VRANCKX.

Het verslag werd uitgebracht door de H.J.SAROT, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M.A.VRANCKX.

Le rapport a été présenté par M.J.SAROT, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J.DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) A.VRANCKX.